

PRÁVNÍK SOTÁKOVHO KLUBU 500 SA PÝTA: KTO BUDE STRÁŽIŤ STRÁŽCOV SAMOTNÝCH? Čo v prípade keď vláda neustále porušuje pravidlá a zákony a priamo ohrozuje demokraciu a existenciu republiky?

- CZ24 News | 10. června 2022

SLOVENSKO: Jeden z právnikov združenia najväčších zamestnávateľov - Klubu 500 si myslí, že by sa v demokratickom štáte ako je Slovensko, práve v rámci ochrany demokracie, mal začať riešiť legislatívny proces, prostredníctvom ktorého prijíma vláda premiéra Eduarda Hegera (OLANO) rôzne zákonné úpravy. Právnik Boris Nosek sa svojim príspevkom na portáli pravnelisty.sk pridal k výrazným kritikom súčasnej vlády. Z jeho textu je totižto cítiť podozrenie, že skrátene legislatívne konanie, ktoré značne obmedzuje verejnú diskusiu ohľadom jednotlivých vládnych návrhov, môže z právneho hľadiska ohrozovať demokratické zriadenie.

Právnik sa vo svojom komentári okrem iného legitímne pýta, že čo sa udeje v prípade, ak štát nedodríava vlastné „pravidlá hry“ a pritom niet strážcu, ktorý by bdel nad ich dodržiavaním.

„Náš právny systém je založený na tzv. systéme brzd a protiváh. V legislatívnom procese ide najmä o štádium, do ktorého sa môže prihlásiť verejnosť a môže si následne hájiť svoje záujmy, prípadne má minimálne právo na ‘vypočutie’ a to tým spôsobom, že uplatní pripomienky k navrhovanej regulácii. Problém sa však vyskytuje v prípade uplatnenia skráteneho legislatívneho konania. Týmto spôsobom je možné úplne zamedziť prístupu verejnosti k oboznámeniu sa s navrhovaným právnym predpisom a rovnako uplatňovať svoje výhrady k legislative,“ uvádza Nosek.

Porušuje vláda pravidelne zákony?

Vláda podľa Noseka nie len, že nedodríava sľuby, ktoré dala voličom v programovom vyhlásení vlády, ale dokonca porušuje viaceré zákony, často s cieľom čo najrýchlejšie prijať kontroverzné zákonné úpravy, napríklad aj novelu trestného zákona.

„V súčasnej dobe začíname byť svedkami nových trendov predstaviteľov výkonnej moci, ktorí rezignovali na svoje prísluby, ktoré uvádzajú vo vlastnom PVV a zároveň pri výkone verejnej funkcie kompletne rezignovali na dodržiavanie stanovených zákonných pravidiel vedenia legislatívneho procesu. Uvedená situácia je možná len na základe toho, že neexistuje žiadna brzda pri výkone ich moci v tejto oblasti. Do určitej miery je možné chápať ako „brzdu a protiváhu“ právomoc prezidenta SR a Ústavného súdu, avšak v určitých prípadoch môže dôjsť aj k obídenu takéhoto mechanizmu,“ upozorňuje Nosek.

Ako príklad uvádza nový trestný čin

Nový trestný čin „šírenia nepravdivej informácie“ už od uverejnenia návrhu vzbudzoval výraznú kritiku a značné pochybnosti. Okrem prirýchleho legislatívneho procesu je otázne, že či niekto vie naplnenie takejto skutkovej podstaty pravdivo a objektívne posúdiť a či do celého procesu nebude vstupovať to, či je posudzovaná informácia/názor v súlade s ideológiou vládnej moci. Vládi vytvorením takeého trestného činu podľa mnohých mohol vzniknúť nástroj na odstraňovanie názorových oponentov.

„Nakoniec v tejto súvislosti je dobré spomenúť fenomén, ktorý sa objavuje vo verejnej diskusii napríklad aj pri novele Trestného zákona, ktorej cieľom je zaviesť nový trestný čin šírenia nepravdivej informácie. Tento trestný čin má mať základ v koncepcii v tzv. brániacej sa demokracie, čo znamená, že demokratická spoločnosť má právo obmedzovať/trestať určité správanie lebo ohrozuje samotnú demokraciu ako takú. V tomto naratívne je potrebné sa pozrieť aj pohľadom brániacej sa demokracie na absenciu dodržiavania zákonných garancií v legislatívnom procese. My ako adresáti právnych noriem v demokratickom a právnom štáte, máme právo a nárok v zmysle platnej legislatívy na zákonný, predvídateľný a transparentný legislatívny proces,“ upozorňuje právnik.

Zhubná forma legislatívneho procesu?

Skrátený legislatívny proces sa pri tom, v prípade pokračovania jeho nadmerného užívania v citlivých otázkach, môže stať pre demokratickú spoločnosť zhubným.

„Z tohto dôvodu je na mieste uvažovať v intenciách brániacej sa demokracie aj pred zhubnou formou legislatívneho procesu, ktorá v konečnom dôsledku porušuje všetky písané pravidlá ale aj nepísané princípy, ktoré majú platiť v demokratickom právnom štáte. Z týchto dôvodov je potrebné začať odbornú ale aj verejnú diskusiu o potrebe kontroly skráteného legislatívneho konania, ktorého dôvodnosť bude ochraňovať nezávislý orgán,“ uzavrel Nosek.

[ZDROJ](#)